

Ügyszám: NAIH/2018/236/ 2 IV.
(NAIH/2017/942IV.)

JELENTÉS

a www.jobon.hu honlapon nyújtott szolgáltatással összefüggő jogellenes adatkezelésről

Egy bejelentés alapján a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított. A bejelentő a Gerade s.r.o. (székhely: Priemyselná 1847, Samorin, 93101, SK) nevű cég adatkezelését azért sérelmezte, mert kezdeményezte a cég által üzemeltett www.jobon.hu honlapon elérhető pályázati anyagküldés szolgáltatás igénybevételét, azonban a szolgáltatás alaposabb megismerése után, 2016. szeptember 13. napján törölni kívánta a már megadott személyes adatait, illetve a rendszerbe feltöltött dokumentumait. Személyes adatainak törlésére irányuló kérelmére azonban nem kapott választ.

I. Az ügygel kapcsolatban a Hatóság a következő álláspontot alakította ki:

1. A www.jobon.hu honlapon megadandó adatok (vezetéknev és keresztnév, e-mail cím, telefonszám, születési dátum, nem, lakóhely, önéletrajz, nyelvismeret foka, fénykép) az Infotv. rendelkezései alapján a munkára jelentkező érintettek¹ személyes adatainak², az adatok felhasználása, továbbítása, illetve az adatokon elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek³ minősülnek, mely adatkezelési műveletekhez jogalapként az érintett hozzájárulása szükséges.

A hozzájáruláson alapuló adatkezelések esetében – mint jelen ügyben is –, amennyiben az érintett a hozzájárulását visszavonja, más megfogalmazás szerint, kéri személyes adatai törlését, úgy az adatkezelő az Infotv. 17. § (2) bekezdésének b) pontja alapján köteles ennek a kérelemnek eleget tenni.

Az Infotv. 18. § (1) bekezdése szerint a törlésről az érintettet, továbbá mindazokat értesíteni kell, akiknek korábban az adatot adatkezelés céljára továbbították. Az értesítés akkor mellőzhető, ha ez az adatkezelés céljára való tekintettel az érintett jogos érdekét nem sérti.

Az Infotv. 18. (2) bekezdése értelmében, ha az adatkezelő az érintett törlés iránti kérelmét nem teljesíti, a kérelem kézhezvételét követő 25 napon belül írásban vagy az érintett hozzájárulásával

¹ Infotv. 3. § 1. pont: „*érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy.*”

² Infotv. 3. § 2. pont: „*személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatról levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.*”

³ Infotv. 3. § 10. pont: „*adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.*”

Infotv. 3. § 9. pont: „*adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.*”

elektronikus úton köteles közölni a törlés iránti kérelem elutasításának ténybeli és jogi indokait. A törlés iránti kérelem elutasítása esetén az adatkezelő köteles továbbá tájékoztatni az érintettet a bírósági jogorvoslat, valamint a Hatósághoz fordulás lehetőségéről.

Tekintettel arra, hogy a Gerade s.r.o. mint adatkezelő nem tett eleget a panaszos adattörlési kérelmének, megsértette az Infotv. 14. § c) pontját és 17. § (2) bekezdés b) pontját. A Hatóság álláspontja szerint ugyanis az az érvelés, mely szerint a törlési kérelem teljesítése adminisztratív okból maradt el, nem mentesíti az adatkezelőt az adatkezelői felelősség alól.

2. Az adatkezelési tájékoztatóban szereplő kitételrel kapcsolatban a cég jogi képviselője azt nyilatkozta, hogy a pontosabb meghatározás érdekében azt módosították, utalva a számviteli törvényre. A módosított szövegrész az alábbi: *„A törlést nem tudjuk végrehajtani a számlák adattartalmára, mivel a számlákat az irányadó számviteli jogszabályok miatt kötelező megőriznünk.”*

A Hatóság álláspontja szerint ugyanakkor ez a tájékoztatás nem felelt meg az Infotv. 20. § (2) bekezdés⁴ szerinti követelményeknek és túlzottan általános. Amennyiben az adatkezelés időtartama tekintetében valamely jogszabály előírást tartalmaz, úgy azt a jogszabályt a tájékoztatóban fel kell tüntetni, megjelölve a kérdéses adatkört és adatőrzési időtartamot.

Tekintettel továbbá arra, hogy a Gerade s.r.o. tevékenysége során adattovábbításra is sor került, az álláshirdetésre jelentkezők információs önrendelkezési jogának szerves része az is, hogy az érintettek megfelelő tájékoztatást kapjanak már az adattovábbításhoz való hozzájárulás megadása előtt arról, hogy a közvetítő mely cégek részére továbbíthatja személyes adataikat, hiszen ezen ismeret alapján tudják eldönteni azt, hogy valóban hozzájárulnak-e az adataik valamely cég részére történő továbbításához.

Az Infotv. 20. § (2) bekezdésének alapulvételével tehát egy olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítani, amelyen keresztül az adatalanyok felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra.

Mindezek alapján, mivel a Gerade s.r.o. által üzemeltetett honlapon szereplő adatkezelési tájékoztató nem felelt meg az Infotv. 20. § (2) bekezdése szerinti követelményeknek, a Gerade s.r.o. megsértette az Infotv. 20. § (2) bekezdését.

3. Mindezek alapján a Hatóság megállapította, hogy a Gerade s.r.o. mint adatkezelő:

- nem tett eleget a panaszos adattörlési kérelmének, megsértve ezzel az Infotv. 14. § c) pontját és 17. § (2) bekezdés b) pontját.
- nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek számára, megsértve ezzel az Infotv. 20. § (2) bekezdését.
- nem tett eleget az Infotv. szerinti határidőn belül az adatvédelmi nyilvántartással kapcsolatos változásbejegyzésre vonatkozó kötelezettségének, megsértve ezzel az Infotv. 68. § (7) bekezdését.

⁴ Infotv. 20. § (2) bekezdés: *„Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.”*

Tekintettel arra, hogy a Gerade s.r.o. a Hatóság vizsgálata során már törölte a panaszos személyes adatait, illetve eleget tett változásbejegyzési kötelezettségének az adatvédelmi nyilvántartás kapcsán, ezek vonatkozásában intézkedés megtételére nem volt szükség.

Az Infotv. 56. § (2) bekezdése értelmében a Gerade s.r.o.-nak – egyetértése esetén – haladéktalanul meg kellett tennie a Hatóság felszólításában megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve – egyet nem értése esetén – álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban köteles volt tájékoztatnia a Hatóságot.

II. A Gerade s.r.o. jogi képviselője válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a cég a jövőben minden szükséges intézkedést megtesz az adattörlési kérelmek határidőn belüli teljesítésével kapcsolatban, illetve az adatkezelési tájékoztatót a Hatóság felszólításában foglaltaknak megfelelően módosította.

A Hatóság az adatkezelési tájékoztatóval kapcsolatban azonban megállapította, hogy annak adattovábbításra vonatkozó része továbbra sem felelt meg az Infotv. rendelkezéseinek.

A Hatóság korábbi felszólításában már kifejtette, hogy tekintettel arra, hogy a Gerade s.r.o. tevékenysége során adattovábbításra is sor kerül, az álláshirdetésre jelentkezők információs önrendelkezési jogának szerves része az is, hogy az érintettek megfelelő tájékoztatást kapjanak már az adattovábbításhoz való hozzájárulás megadása előtt arról, hogy a közvetítő mely cégek részére továbbíthatja személyes adataikat, hiszen ezen ismeret alapján tudják eldönteni azt, hogy valóban hozzájárulnak-e az adataik valamely cég részére történő továbbításához, ezért az Infotv. 20. § (2) bekezdésének alapulvételével egy olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítani, amelyen keresztül az adatalanyok felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra.

Mindezek alapján, mivel a Gerade s.r.o. által üzemeltetett honlapon szereplő adatkezelési tájékoztató továbbra sem felelt meg az Infotv. 20. § (2) bekezdése szerinti követelményeknek, a Gerade s.r.o. megsértette az Infotv. rendelkezéseit, ezért a Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján ismételten felszólította a céget arra, hogy nyújtson megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek számára.

III. Tekintettel arra, hogy ezen kötelezettségének a Gerade s.r.o. továbbra sem tett eleget, a Hatóság ismételten felszólította a céget arra, hogy a Hatóság korábbi felszólításában írtaknak megfelelően orvosolja a jogsértést.

A Gerade s.r.o. jogi képviselője válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az álláskeresési pályázatok címzettjeinek személyének feltüntetése teljesíthetetlen kötelezettséget jelent a cég számára.

Ezért a Gerade s.r.o. akként tenne eleget a Hatóság felszólításában előírt kötelezettségének, hogy az érintett számára biztosítja annak egyértelmű jelzését – a jelentkezés során a megjegyzés rovatban, vagy később e-mail-en vagy telefonon keresztül –, hogy mely címzettek számára nem kíván pályázatot küldeni.

Ezen túlmenően a szolgáltatás keretében biztosított e-mail címen keresztül kontrollt gyakorolhat az érintett pályázati anyagának kiküldése felett.

Továbbá a cég honlapján az érintettek tájékoztatása érdekében meghatározzák, hogy milyen munkaadói kategóriák (például: éttermek, szállodák, szálláshelyek, szépségszalonok, szórakozóhelyek) felé valósulhat meg a pályázati anyagok kiküldése.

A cég jogi képviselőjének válaszelevelét áttekintve a Hatóság álláspontja továbbra is az, hogy a Gerade s.r.o. nem tett eleget a Hatóság felszólításában foglaltaknak tekintettel arra, hogy egy hozzájáruláson alapuló adatkezelés esetében a hozzájárulás valamennyi fogalmi elemének érvényesülnie kell, az érintett adatkezeléshez adott hozzájárulásának előzetes és megfelelő tájékoztatáson alapulónak, határozottnak és félreérthetetlennek kell lennie. Ez alapján az adatkezelőknek olyan megoldást kell a hozzájárulás beszerzése tekintetében alkalmazniuk, amelynek nyomán tájékozott, egyértelmű, kifejezett és önkéntes hozzájárulást adhatnak az érintettek. Ezek hiányában ugyanis az adatkezelők információs erőfölénybe kerülnek az érintettekkel szemben, megnehezítve az érintetteket megillető jogok gyakorlását.

A Hatóság álláspontja szerint mindezek alapján az, hogy a Gerade s.r.o. adatkezelése akkor lehet jogszerű, ha az adatkezelés minden körülményéről, így az adattovábbítás címzettjeiről is tájékoztatja az érintetteket. A Hatóság hatáskörének hiányában nem ítélt meg, hogy a munkaadók adatbázisa szerzői jogi oltalom alatt áll-e vagy sem, és ezt a Gerade s.r.o. sem igazolta. A hozzájárulás jogalapja ugyanakkor megköveteli, hogy az adatkezelő minden adatkezelési körülményről nyújtson tájékoztatást. Azok az indokok pedig, amelyek a munkaadók megjelölésének nehézségét tartalmazzák technika és időigényesség szempontjából nem jelentenek mentesítési okokat a tájékoztatási kötelezettség alól.

A fentiek alapján a Hatóság megállapítja, hogy a Gerade s.r.o. nem nyújtott megfelelő tájékoztatást az adatkezelésről az érintettek számára, így mivel a tájékoztatás nem volt megfelelő, az adattovábbítás jogalapja sem volt biztosított. Mindebből következően a Gerade s.r.o. megsértette az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdését, az Infotv. 3. § 7. pontját és az Infotv. 5. § (1) bekezdésének a) pontját.

A Hatóság bízik benne, hogy ezen jelentés alkalmas lesz az ügyben a személyes adatokkal összefüggő jogsérelem orvoslására és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére azzal, hogy felhívja a figyelmét arra, hogy e jelentésben foglalt követelményeknek a 2016. május 24. napjától hatályos, azonban 2018. május 25. napjától alkalmazandó, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet)⁵ alkalmazásának kezdő napjától is meg kell felelnie a cégnek, tekintettel arra, hogy a rendelet (171) preambulumbekzdése értelmében a rendelet alkalmazásának időpontja előtt megkezdett adatkezeléseket összhangba kell hozni a rendelettel.

Budapest, 2018. június „28”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

⁵ A rendelet az alábbi linkről érhető el:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>